

Hr Erkki Keldo
Majandus- ja tööstusminister

15. mai 2025

ARUPÄRIMINE

Tööpuuduse kiire kasv ja tööhõive langus

Austatud minister,

Statistikaameti 2025. aasta I kvartali andmed annavad äärmiselt murettekitava pildi Eesti tööjõuturu olukorrast: töötute arv on kasvanud 64 200 inimeseni, mis on viimase 12 aasta kõrgeim näitaja. Töötuse määr on kerkinud 8,6 protsendini ning tööealiste hõive määr langenud 67,4 protsendile. Hõivatute koguarv vähenes aastaga koguni 11 700 inimese võrra.

Eriliselt tõstab muretaset pikaajaliste töötute arvu kasv – aasta või enam töötuna olnud inimeste arv kasvas 3200 võrra. Samal ajal on tööjõust välja langenud inimesi (majanduslikult mitteaktiivseid) juurde tulnud 4300, mis viitab süvenevale struktuursele probleemile.

Kõige teravam on langus olnud tööstuses ja ehituses – sektorites, mis seni on olnud Eesti majanduse tugisambad. Samal ajal on suurim tööjõu kasv toimunud teenuste sektoris, mis ei pruugi suuta pakkuda samaväärseid töökohti kõigile kaotanutele, eriti madalama kvalifikatsiooniga töötajatele.

Regionaalne ebavõrdsus süveneb: kuigi Ida-Virumaal langes töötuse määr veidi, püsib see seal endiselt kõrgeimal tasemel (12,7%). Samas on tööhõive määr langenud Lääne- ja Lõuna-Eestis ning ka Tallinnas. Mitmes maakonnas on tööjõuturult kadunud tuhandeid inimesi.

Lisaks on oluline märkida, et langus toimub ka tööealise elanikkonna üldarvus, mis viitab pikemaajalisele demograafilisele ja majanduslikule probleemile, mida ei saa enam ignoreerida.

Töökohtade kadumine, tööhõive vähenemine ja pikaajaline töötus ei ole pelgalt statistilised näitajad – need on sümptomid süvenevast majanduslikust ja sotsiaalsest kriisist, mille ees seistakse tegevusvõimetult.

Eeltoodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Kuidas hindate majandus- ja tööstusministrina tööpuuduse kasvu põhjuseid ning milline on olnud Teie ministeeriumi tegevus selle ennetamiseks või leevendamiseks?
2. Milliseid konkreetseid samme plaanib valitsus teha pikaajalise tööpuuduse kasvu ohjeldamiseks? Miks ei ole seni rakendatud tõhusaid meetmeid, mis aitaksid pidurdada töökohtade kadu tööstuses ja ehituses?
3. Miks on piirkondlik tööjõupoliitika nii ebaefektiivne, et tööpuudus ja tööhõive langus süvenevad just väljaspool Tallinna?

Arupärimine

“15. 05. 2025” Nr. 779

4. Milliseid meetmeid kavatseb valitsus rakendada ettevõtluse elavdamiseks maapiirkondades, kus töökohtade kadumine on olnud kõige kiirem?
5. Millise hinnangu annab valitsus senistele tööhõivepoliitikatele, kui isegi tööjõust kõrvalejäänute arv kasvab ja tööjõus osalemise määr langeb?
6. Kas valitsus on analüüsinud, kuidas tööpuuduse kasv mõjutab laiemalt sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkust ning maksubaasi vähenemist?

Lugupidamisega

Lauri Laats
Aleksei Jevgenov
Vladimir Arkhipov
Vadim Belobrovstsev